

**Mezinárodní kynologická federace FCI
ZKUŠEBNÍ ŘÁD**

**pro mezinárodní předzkoušku pracovních psů FCI
IPO – V**

platný od 1.1. 2007

**Český kynologický svaz
Českomoravská kynologická unie**

IPO – V

dělí se na :	oddíl A	100 bodů
	oddíl B	100 bodů
	oddíl C	100 bodů
	celkem	300 bodů

Všeobecná část

1. Náplň této zkoušky byla odsouhlasena FCI komisí pro pracovní kynologii 11.3.2006 a byla schválena hlavním výborem FCI dne 25.10.2006.
2. Je součástí již vydaného mezinárodního zkušebního řádu IPO 1, 2, 3 a IPO-FH. Její splnění není vstupní podmínkou ke splnění jiných zkoušek.
3. Není-li uvedeno jinak, platí pro její konání zásady a pokyny uvedené ve vydaném mezinárodním zkušebním řádu IPO.
4. V den konání zkoušky musí pes dosáhnout stáří nejméně 14 měsíců.
5. Na akcích složených výlučně ze zkoušek IPO – V je maximální počet nastoupených psů 15, které může posoudit 1 rozhodčí
6. Při začátku zkoušky podrobuje rozhodčí psa prověřce chování k cizí osobě tak, jak je uvedeno ve vydaném mezinárodním zkušebním řádu IPO.
7. Hodnocení TSB se u zkoušky IPO – V neprovádí.

IPO – V ODDÍL „A“

Vlastní stopa , nejméně 200 kroků dlouhá, 2 úseky, 1 lom (cca.90°), 1 předmět psordova. Po položení stopy následuje ihned její vypracování, které je limitováno 10 minutami.

Uvedení psa na stopu, navěštění stopy	10 bodů
Sledování stopy v úsecích (30 + 30)	60 bodů
Lom	10 bodů

Předmět
Celkem

20 bodů
100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Začátek (nášlap) stopy musí být dobře označen štítkem, který je v bezprostřední blízkosti vlevo zastrčen do země.

Psovod (= kladeč stopy) ukáže předmět před pokládáním stopy rozhodčímu nebo osobě odpovědné za pokládání stop. Použit může být pouze předmět dobře prosycený pachem psovoda, cca. 15 cm dlouhý; 3 – 5 cm široký; 1 cm silný, který se svou barvou podstatně neliší od okolního terénu. Psovod (= kladeč stopy) se zdrží krátce na nášlapu, a jde pak normálním krokem v určeném směru. Rovněž lom je kladen normálním krokem. Předmět je položen na konci stopy.

Rozhodčí a doprovodné osoby se nesmí v průběhu práce psa zdržovat v prostoru, ve kterém má dvojice (psovod a pes) právo stopu vypracovávat (např. nesmí psovoda předcházet).

a) Jeden zvukový povel : „Hledej“ nebo „Stopa“

b) Provedení : Psovod si připraví psa pro práci na stopě. Pes může hledat buď volně, nebo na 10 m dlouhé šňůře. Stopovací šňůra 10 m dlouhá může být vedena přes záď psa bočně či mezi předními nebo i zadními končetinami psa. Může být upevněna přímo na obojek psa, který není nastaven na stahování, nebo do místa k tomu určenému na stopovacím postroji. Povoleny jsou hrudní nebo bederní postroje bez přidavných řemenů. Na výzvu se hlásí psovod se svým psem v základním postoji rozhodčímu a oznámí mu, zda pes předmět zvedá nebo označuje. Před stopou, v průběhu uvádění a při celkové práci na stopě je nutno se zdržet jakéhokoliv nátlaku na psa. Na pokyn rozhodčího je pes pomalu a klidně odveden na začátek stopy a je na stopu uveden. Na nášlapu musí pes pach stopy usilovně, klidně a nízkým nosem navěštit. Pak musí dále se zájmem sledovat průběh stopy nízkým nosem a stejnomořným tempem. Psovod následuje psa na konci stopovací šňůry s odstupem 10 m. Rovněž při volném sledování zachovává odstup 10 m od psa. Drží-li psovod stopovací šňůru v ruce, může být prověšena. Lom musí pes vypracovat s jistotou. Jakmile pes najde předmět, musí jej bez ovlivňování psovodem ihned zvednout nebo přesvědčivě označit. Při zvedání s ním může zůstat stát nebo sedět nebo s ním přijít k psovodovi. Je chybné, pokud pes se zvednutým předmětem dále pokračuje nebo si s ním lehne. Označovat může v leže, vsedě nebo ve stoje. Pokud pes předmět zvednul nebo označil, položí psovod stopovací šňůru, a jde k němu. Zvednutím předmětu ukáže, že byl psem nalezen.

c) Hodnocení: Pokud je stopa vypracována se zájmem, stejnomořně a přesvědčivě a pes jeví kladný vztah k jejímu vyhledávání, není rychlost postupu kritériem hodnocení. Ověřování, aniž by pes stopu opouštěl, není chybou. Chybné sledování, vysoký nos, vyprazdňování se psa, ověřování v krouzcích na lomu, dlouhé, váhavé

zvedání či označování předmětu, poskytování pomoci, označení nepoloženého předmětu je postihováno ztrátou bodů. Vzdálí-li se psůd od stopy více než na délku stopovací šňůry, je práce psa na stopě ukončena. Opustí-li pes stopu a je psůdem zadržován, je psůd vyzván rozhodčím, aby psa následoval. Není-li této výzvy uposlechnuto, je rozhodčím práce psa na stopě ukončena. Není-li do deseti minut od uvedení psa na nášlap dosaženo konce stopy, je práce psa na stopě rozhodčím rovněž ukončena. Získané body až do ukončení stopy jsou zadány. Hodnocení jednotlivých úseků se provádí známkami a body. Nejeví-li pes o stopu zájem (delší setrvání psa na stejném místě bez snahy o hledání stopy), může být stopa ukončena, i když se pes dosud na stopě nachází.

IPO – V ODDÍL „B“

Cvik 1 :	ovladatelnost na vodítku	20 bodů
Cvik 2 :	ovladatelnost bez vodítka	30 bodů
Cvik 3 :	odložení vleže za pochodu s přivoláním	15 bodů
Cvik 4 :	aport volný	10 bodů
Cvik 5 :	skok přes překážku (80 cm)	10 bodů
Cvik 6 :	odložení dlouhodobé	15 bodů
Celkem		100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Pro provádění celého oddílu poslušnosti platí v odpovídající míře všeobecná ustanovení IPO – 1 oddílu „B“, pokud není u jednotlivých cviků uvedeno jinak. Pro zaujetí základního postoje je povolen zvukový povel k usednutí psa.

1. Ovladatelnost na vodítku 20 bodů

- Po jednom zvukovém povelu : „K noze“
- Provedení : Psůd se psem na vodítku jde k rozhodčím, zaujme základní postoj a podá mu hlášení. Ze základního postoje musí pes na zvukový povel „K noze“ psůdova pozorně, radostně a v přímém směru následovat. Musí se vždy nacházet u levého boku psůdova, lopatkou vždy v úrovni kolen psůdova. Vodítko nesmí být napnuto. Na začátku cviku jde psůd se psem bez zastavení 30 kroků přímým směrem, po obratu čelem vzad se provádí v chůzi nejméně po jednom obratu vpravo a vlevo bok. Během první chůze psůdova přímým směrem je v časovém odstupu 5 vteřin dvakrát vystřeleno (ráže 6 mm) ze vzdálenosti nejméně 15 kroků od psa. Pes se musí k výstřelům zachovat lhostejně. Na pokyn rozhodčího prochází psůd se psem skupinou nejméně 4 pohybujících se osob. Psůd se psem se ve skupině 1 x zastaví. Po opuštění skupiny zaujímá psůd se psem základní postoj a uvolní psa z vodítka.

c) Hodnocení : Předbíhání, vychylování se psa do stran, zpoždování se psa, dodatečné zvukové povely, pomoc tělem, nepozornost, překážení nebo obtěžování psovoda psem je trestáno ztrátovými body.

2. Ovladatelnost bez vodítka 30 bodů

a) Po 1 zvukovém povelu : „K noze“

b) Provedení : Ze základního postoje musí pes na zvukový povel „k noze“ psovoda pozorně, radostně a v přímém směru následovat. Musí se vždy nacházet u levého boku psovoda, lopatkou vždy v úrovni kolen psovoda. Na začátku cviku jde psovod s volným psem bez zastavení 30 kroků přímým směrem, po obratu čelem vzad se provádí v chůzi nejméně po jednom obratu vpravo a vlevo bok. Na konci cviku se psovod zastaví, zaujme základní postoj a psa připoutá na vodítko.

c) Hodnocení : Předbíhání, vychylování se psa do stran, zpoždování se psa, dodatečné zvukové povely, pomoc tělem, nepozornost, překážení nebo obtěžování psovoda psem je trestáno ztrátovými body.

3. Odložení vleže za pochodu s přivoláním

15 bodů

a) Po 1 zvukovém povelu : „K noze“; „Lehni“; „Ke mně“; „K noze“

b) Provedení : Psovod uvolní psa z vodítka, a vykročí s ním ze základního postoje v přímém směru. Po deseti až patnácti krocích pes na zvukový povel „Lehni“ ihned ulehne aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel. Po dalších asi 20 krocích v přímém směru se psovod zastaví a ihned se otočí ke klidně ležícímu psu. Na pokyn rozhodčího povel „Ke mně“ nebo jménem si psovod přivolá psa k sobě. Pes má přiběhnout radostně, rychle a přímým směrem, těsně a přímo se posadit před psovoda. Na zvukový povel „K noze“ si pes sedá rychle a přímo vlevo vedle psovoda svou lopatkou v úrovni jeho kolena. Oba tak zaujmou základní postoj a pes je připoután na vodítko.

c) Hodnocení : Chyby v provedení. Pomalé ulehnutí, neklidné odložení, pomalé přicházení, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku jsou trestány ztrátovými body. Jestliže si pes místo ulehnutí sedne nebo zůstane stát je mu odebráno 7 bodů.

4. Aport volný

10 bodů

a) Po 1 zvukovém povelu : „Aport“ ; „Pust“ , „ K noze“

b) Provedení : V základním postoji je pes odepnut z vodítka. Psovod odhodí vlastní předmět do vzdálenosti nejméně 10 kroků. Zvukový povel „Aport“ dává až když předmět klidně leží. Pes, který sedí klidně vedle psovoda, musí na zvukový povel „Aport“ rychle a přímým směrem běžet k předmětu, ihned jej uchopit a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu jej psovod po přestávce 3 vteřin zvukovým povel „Pust“ odebere. Na zvukový povel „K noze“, k zaujetí základního postoje, si pes sedá vlevo a přímo vedle psovoda svou lopatkou v úrovni jeho kolen. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště. Na konci cviku je pes připoután na vodítko.

c) Hodnocení : Chyby v provedení základního postoje , pomalý běh pro předmět, chyby při jeho uchopení, pomalé přinesení, upuštění předmětu, hraní si s ním či jeho překusování, změna postoje psordova, chyby při předsednutí a ukončení cviku jsou trestány ztrátovými body. Jakákoliv pomoc psordova, i když neopustí své stanoviště, je rovněž trestána ztrátovými body. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně. Nepřinese-li pes předmět, je cvik hodnocen 0 body.

5. Skok přes překážku (80 cm)

10 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu „ Vpřed“ nebo „Hop“ ; „Ke mně“ nebo „Zpět“ ; „K noze“

b) Provedení: Psovod zaujme základní postoj nejméně 5 kroků před překážkou a uvolní psa z vodítka. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psordova, musí na povel „Vpřed“ nebo „Hop“ volným skokem překonat překážku a na další zvukový povel „Ke mně“ nebo „ Zpět“ opět volným skokem přes překážku se vrátit zpět a těsně a přímo před psordova usednout. Na zvukový povel „K noze“ , k zaujetí základního postoje, si pes sedá rychle a přímo vlevo vedle psordova svou lopatkou v úrovni jeho kolen. Při zvukovém povelu „Vpřed“ nebo „Hop“ k překonání překážky může psovod 2 kroky se psem k překážce vykročit. Na konci cviku je pes připoután na vodítko.

c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, váhavý skok, chyby v předsednutí nebo při ukončení cviku, pomoc psordova, jsou trestány ztrátovými body. Dotkne-li se pes při skoku překážky, může být odebrán až 1 bod při každém skoku, při odrazu o překážku až 2 body.

6. Odložení dlouhodobé

15 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu „ Lehni“ ; „K noze“

b) Provedení : Před zahájením cviků oddílu B jiným psem, odejde psovod se psem na místo určené rozhodčím, zde se zastaví a odepne psa z vodítka. Zvukovým povel „Lehni“ psa odloží, aniž by u něho zanechal vodítko či jiný předmět. Psovod pak odchází cvičebním prostorem, aniž by se ohlédl, nejméně 20 kroků od psa a zůstává v jeho dohledu, obrácen zády k němu klidně stát. Po dobu provádění cviků 1 – 3 jiným psem musí pes bez ovlivňování psovodem klidně ležet. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se k jeho pravé straně. Na pokyn rozhodčího dává psovod psu zvukový povel „K noze“ k zaujetí základního postoje. Pes si sedá rychle a přímo vedle psordova a je připoután na vodítko.

c) Hodnocení : Neklidné chování psordova, jakož i jiná jeho skrytá pomoc psu, neklidné odložení, případně předčasné postavení, posazení psa i při příchodu psordova (změna polohy) je trestáno ztrátovými body. Stojí-li či sedí-li pes, ale zůstane na místě, kde byl odložen, následuje dílčí hodnocení. Opustí-li pes místo odložení před ukončením cviku 3 jiným psem o více než 3 m, je cvik hodnocen 0 body.

IPO – V ODDÍL „C“

Cvik 1 :	Vystavení a vyštěkání	15 bodů
Cvik 2 :	Pokus o útěk figuranta	30 bodů
Cvik 3 :	Útok na psovoda a psa	50 bodů
Cvik 4 :	Doprovod	5 bodů

Celkem : 100 bodů

Všeobecná ustanovení

Pro provádění celého oddílu obrany platí v odpovídající míře všeobecná ustanovení IPO – 1 oddílu „C“, pokud není u jednotlivých cviků uvedeno jinak.

Figurant používá obušek k zastrašení psa, aniž by jej udeřil. Zvukový povel pro puštění je při všech cvicích obrany jednou povolen.

Hodnocení pro puštění (ztrátové body) :

Váhavé puštění	1. zvukový povel navíc okamžitě puštění	1. zvukový povel navíc váhavé puštění	2. zvukový povel navíc váhavé puštění	2. zvukový povel navíc váhavé puštění	Nepuštění po 2. zvukovém povelu navíc
0,5 – 3,0	3,0	3,5 – 6,0	6,0	6,5 – 9,0	diskvalifikace

1. Vystavení a vyštěkání

15 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu : „Revír“

b) Provedení : Figurant je ukryt v úkrytu vzdáleném cca. 20 kroků od psovoda a psa tak, aby nebyl pro psa viditelný. Na pokyn rozhodčího odepne psovod psa z vodítka a zvukovým povelu „Revír“ a pokynovým povelu paží jej vysílá k úkrytu. Pes musí figuranta pozorně vystavit a vytrvale vyštěkávat. Nesmí na něj skákat ani jej kousat. Na pokyn rozhodčího jde psovod ihned ke psu a přidrží si jej za obojek.

c) Hodnocení : Nedostatky v nepřetržitě a přesvědčivě vyštěkávání a pozorném vystavování jsou trestány ztrátovými body. Při obtěžování figuranta, jako na příklad nárazy, náskoky atd. mohou být odebrány až 3 body, při zákusu až 12 bodů. Nezůstane-li pes u figuranta, následuje dílčí hodnocení ve známce nedostatečně. Nezajímá-li se pes o figuranta, je posuzování oddílu „C“ ukončeno.

2. Pokus o útěk figuranta

30 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu : „Pust“

b) Provedení : Zatím, co drží psovod psa za obojek, vystoupí figurant z úkrytu a pokusí se o útěk. Na pokyn rozhodčího uvolní psovod psa. Pes musí samostatně energickým a silným zákusem útěku zabránit. Kousnout přitom smí pouze do

ochranného rukávu figuranta. Na pokyn rozhodčího zůstává figurant klidně stát. Po zastavení figuranta musí pes okamžitě pustit. Pro puštění figuranta může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel „Pust“.

Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů k puštění. Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. Při dávání zvukového povelu „Pust“ musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí pes zůstat těsně u figuranta a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod ihned ke psu, a přidrží si jej za obojek.

c) Hodnocení : Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou trestány srážkovými body. Jsou to zejména : energická reakce psa na prchajícího figuranta, silný a klidný zákus až do puštění, po puštění těsné střežení figuranta.

Jestliže do cca. 20 kroků útěku figuranta zadržením a zákusem pes nezabrání, je posuzování oddílu „C“ ukončeno.

3. Útok na psovoda a psa

50 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu : „Pust“ ; „ 2 x K noze“

b) Provedení: Psovod přidržuje psa za obojek, nesmí jej však nijak ovlivňovat. Na pokyn rozhodčího odchází figurant normálním krokem od psovoda a psa. Po cca. 20 krocích se otočí a zaútočí na ně křikem a výhružnými pohyby. Psovod spolu se zvukovým povelu „ Drž“ pouští psa. Pes musí útoku energickým a silným zákusem zabránit. Kousnout může pouze do ochranného rukávu figuranta. Psovod nesmí opustit své stanoviště. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, a pes jej musí ihned pustit. Pro puštění figuranta může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel „ Pust“.

Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů k puštění. Nepustí-li se pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. Při dávání zvukového povelu „Pust“ musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí pes zůstat těsně u figuranta a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu „ K noze“ s ním zaujme základní postoj. Psa si připne na vodítko.

c) Hodnocení : Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou trestány srážkovými body. Jsou to zejména : energická reakce psa na prchajícího figuranta, silný a klidný zákus až do puštění, po puštění těsné střežení figuranta.

Opustí-li pes při střežení figuranta nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u něho setrval, je hodnocení oddílu „C“ ukončeno.

4. Doprovod

5 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu : „K noze“

b) Provedení : Následuje boční doprovod figuranta k rozhodčímu na vzdálenost asi 10 kroků. Zvukový povel „ K noze“ je povolen. Pes jde po pravé straně figuranta,

takže se nachází mezi figurantem a psovodem. Po dobu doprovodu musí pes figuranta bedlivě střežit, nesmí na něj vyskakovat, ani jej napadat. Před rozhodčím se tato skupinka zastaví a psovod ohlásí ukončení oddílu „C“.

c) Hodnocení : Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou trestány srážkovými body. Jsou to zejména : pozorné sledování figuranta, přesná chůze u nohy na volném vodítku.

Přeložil a upravil : Ferdinand Ritter.